

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

In festo die visitationis Mariæ.

Evangelium Luc. 1. v. 39. --- 56.

EXORDIUM.

Regum sapientissimus Salomo, habuit olim *frequentissimum Gynecæum*: fuerunt enim ei uxores quasi Principissa, septingentæ, & concubina trecentæ, 1. Reg. 11. v. 3.

Hæc in re Salomo æqueitatis lineas transcendit: Deus enim præceperat Regi, ne haberet uxores plurimas, ne recederet cor ejus, Deut. 17. v. 17. Sed minus ille id observavit: verum ubi scemellam elegantî formâ vidit, assumpsit sibi, dum septingentas Principissas, & concubinas trecentas comparaverit.

Posito verò, non plures in universum ei uxores fuisse, quàm centum & quadraginta, reliquas verò Gynecæum tantum implevisse, & ministerio aulico inserviisse, quem admodum adhuc hodie Imperatores & Reges Gynecæa instructissima habent, quod nonnulli inde colligere volunt, quia scriptum est: *Sexaginta sunt Regina, & octoginta concubina, & virginum non est numerus*, Cant. 6. v. 7. attamen & hac in parte modum excessisset, nec excusari posset. Ideoq; Siracides tale iudicium fert, quod gloriæ suæ maculam inusserit, Sir. 47. v. 21.

Verum ad cœlestem Salomonem, Dominum & Servatorem nostrum Jesum Christum optimè applicari potest, is feracissimum habet Gynecæum, in ecclesiâ in his terris; ad hoc pertinet, obediens Sara, 1. Pet. 3. v. 6. humana Rebecca, Gen. 26. v. 9. Fidelis Rahel, Gen. 32. v. 14. seqq. devota Miriam,

Exod. 15. v. 20. Diligens Ruth, Ruth. 2. v. 2. Benefica Sunamitis, 2. Reg. 4. v. 9. sapiens Abigail, 1. Sam. 25. v. 3. modesta Esther, Esth. 2. v. 7. heroina Judith, Judith. 8. v. 18. Constantis Maccabæa, 2. Maccab. 7. v. 20. in fide firmissima Cananæa, Matth. 25. v. 28. pia Lazari sorores, Maria & Martha, Luc. 10. v. 39. & quæ harum vestigiis insistant, quorum cultus non extrinsecus, in plicatura capillorum, 1. Petr. 3. v. 3. seqq.

Veluti autem Salomo sexaginta Reginas & octoginta concubinas aluit, & tamen ait: *Una est columba mea, perfecta mea*, Cant. 6. v. 7. 8. Ita virgo Maria meritò prærogativam habet, quia apud Deum gratiam invenit, & præ omnibus Regis & principibus virginibus in Judæa, mater Messia electa est. Ideo ait in Magnificat suo: *Respexit Deus humilitatem ancilla sua, ecce enim ex hoc beatâ me dicent omnes generationes &c.* sicut & Elisabêth initium fecit, ad eam dicens: *Benedicta tu es inter mulieres, & benedictus fructus ventris tui*. Et iterum: *Beata es, quæ credidisti: quoniam perficientur, quæ dicta sunt tibi a Domino.*

Verum hinc nondum sequitur, quod divino cultu & veneratione illa prosequenda sit, sicut in Papatu fit: quo sine & festum hoc primitus institutum est: Hæc enim nefanda idololatria est. Nos potius in ecclesiis A. C. in Christi gloriam fe-

Bbbb 3. stum.

Itum hoc celebramus, qui hodie quasi primam suam Epiphaniam in utero matris celebravit, ubi tanquam vera lux mundi, matrem suam beatissimam, Patruum Johannem, & cognatam Elisabetham illuminavit, ut omnes repleti Spiritu sancto fuerint, & Elisabeth gratulando, Johannes saltando, & Maria cantando id publicè ostenderint. Neque tamen B. Virginis Mariæ planè obliviscimur, sed commendamus virtutes ejus, eamq; aliis in Exemplum proponimus. Id majori illi gloriæ est, quam si in Papatu ad parietes picta, vel in processione circumlata divino cultu & veneratione afficiatur, & filio Servatori antepositatur, hoc enim ei tantum debetur, qui dicit: Ego Jehova, Esa. 42. v. 8.

Nos ad ipsum Evangelium transibimus, tractaturi ex eodem:

I. Ἄγγελος ἡμῶν, sive notitiam nostri.

II. Χριστογενεσίαν sive notitiam Christi.

J. J.

Exegetis.

IN prælecto Evangelio proponuntur nobis *duæ præcipua femine sexus persona*, V. & N. T. quas Deus ipse tanti fecit, ut easdem per Archangelum Gabriel inviserit, ut supra communem naturæ cursum lætas puerperas & templa Spiritus sancti fecerit. Utraque enim prægnans est: *altera* sub corde portat benedictum illud mulieris semen, contritum caput serpentis, Genes. 3. v. 5. *altera* præcursorem Messia, Johannem Baptistam, cui Christus ipse postea testimonium perhibet, quod inter natos mulierum major non sit, Matth. 11. v. 11.

Ideo conventum hunc non parvi perdere, sed cogitare debemus, quod Spiritus sanctus hanc historiam in totius generis humani, præcipuè verò *coram mundo quidem despectarum, ac piarum matronarum honorem* consignari fecerit: ut hinc recordari debeant, quod divina Majestas eas non abjicere, sed omnitempore commendatissimas sibi habere velit, non enim apud ipsum masculorum aut feminarum est respectus, Gal. 3. v. 28. sed qui timet eum, & operatur justitiam, acceptus est ei, Act. 10. vers. 35.

Ad notitiam nostri hic deducemur, si spectemus:

I. *Maria peregrinationem.* Exurgens enim Maria in diebus illis, abiit in montana, cum festinatione, in civitatem Juda.

Aliàs in proverbio dicitur, quod virgines peregrinantes non magni æstimandæ veniant, facile enim sibi labeculam aliquam adspargere possunt, ut exemplum Dinæ probat, Gen. 34. v. 2.

Verùm B. Maria prægnantes suas itineris hujus suscepti causas habet, cui se accingit, non ex curiositate, sed ut fidem suam roboraret, ex exemplo agnatæ senioris Elisabethæ, de quâ Angelus dixerat, quod & ipsa conceperit filium in senectute suâ, quæ tamen hæcenus fuerit sterilis, ita ut naturaliter nulla proles ab ipsa speranda esset: Hinc incitata Maria iter hoc suscepit. Utrumque enim supra naturam erat, & quod ipsa sine viri congressu filium concipere & parere: & Elisabetha gravida esse deberet, quæ ab omnibus hæcenus sterilis habita fuerat. Hinc censebat, si hoc ita esset, se facilius credituram esse, in se quoque perfectum iri, quæ dicta sibi essent